ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Αυγούστου 2013

σχετικά με το σχέδιο διατάγματος της Ιταλίας για τις μεθόδους ένδειξης της καταγωγής του αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, του γάλακτος τύπου UHT, του διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και του γάλακτος υψηλής παστερίωσης

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2013) 5517]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2013/444/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2000, για προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την επισήμανση, την παρουσίαση και τη διαφήμιση των τροφίμων [1], και ιδίως το άρθρο 19,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 19 δεύτερη παράγραφος της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στις 9 Νοεμβρίου 2012 στην Επιτροπή το σχέδιο διατάγματος το οποίο περιέχει διατάξεις μεταξύ άλλων όσον αφορά την επισήμανση του αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, του γάλακτος τύπου UHT, του διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και του γάλακτος υψηλής παστερίωσης.

(2) Το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος προβλέπει ότι οι ετικέτες του αποστειρωμένου αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, του γάλακτος τύπου UHT, του διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και του γάλακτος υψηλής παστερίωσης πρέπει να αναφέρουν τη χώρα καταγωγής της εκμετάλλευσης γαλακτοπαραγωγής από την οποία προέρχεται το επεξεργασμένο γάλα ή να υπάρχει η ένδειξη είτε «ΕΕ» είτε «τρίτες χώρες», σε περίπτωση που το γάλα προέρχεται από ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή από τρίτες χώρες αντίστοιχα.

(3) Η οδηγία 2000/13/ΕΚ εναρμονίζει τους κανόνες που διέπουν την επισήμανση των τροφίμων, προβλέποντας, αφενός, την εναρμόνιση ορισμένων εθνικών διατάξεων και, αφετέρου, ρυθμίσεις για τις μη εναρμονισμένες εθνικές διατάξεις. Το πεδίο εναρμόνισης καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, όπου ορίζεται κατάλογος των υποχρεωτικών ενδείξεων που πρέπει να περιλαμβάνει η επισήμανση των τροφίμων, σύμφωνα με τα άρθρα 4 έως 17 και με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται.

(4) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ προβλέπει ότι οι πληροφορίες σχετικά με τον τόπο καταγωγής ή προέλευσης του τροφίμου είναι υποχρεωτική μόνο «στις περιπτώσεις που η παράλειψη της ενδείξεως αυτής θα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει στον καταναλωτή εσφαλμένη εντύπωση σχετικά με τον πραγματικό τόπο καταγωγής ή προελεύσεως του τροφίμου».

(5) Το άρθρο 4 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ ορίζει ότι για ορισμένα τρόφιμα μπορούν να προβλέπονται, δυνάμει διατάξεων της Ένωσης ή, αν δεν υπάρχουν τέτοιες διατάξεις, δυνάμει εθνικών διατάξεων, και άλλες υποχρεωτικές ενδείξεις, επιπλέον αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας.

(6) Το άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ επιτρέπει την έκδοση μη εναρμονισμένων εθνικών διατάξεων αν αυτές δικαιολογούνται για έναν από τους λόγους που απαριθμούνται, όπως είναι, μεταξύ άλλων, η προστασία της δημόσιας υγείας και η πρόληψη της απάτης, εφόσον οι διατάξεις αυτές δεν είναι τέτοιας φύσης που να εμποδίζουν την εφαρμογή των ορισμών και κανόνων που προβλέπονται στην οδηγία 2000/13/ΕΚ. Συνεπώς, όταν προτείνεται σχέδιο εθνικών διατάξεων για την επισήμανση σε ένα κράτος μέλος, είναι αναγκαίο να εξετάζεται κατά πόσον οι διατάξεις αυτές συμμορφώνονται με τις προαναφερόμενες απαιτήσεις και τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(7) Οι ιταλικές αρχές ισχυρίζονται ότι το κοινοποιηθέν μέτρο είναι απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών και να ενισχυθεί η επιβολή της πρόληψης και καταστολής της απάτης στον τομέα των τροφίμων. Διευκρινίζεται ότι, αντίθετα με την αντίληψη των ιταλών καταναλωτών, το γάλα που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας στην Ιταλία δεν είναι αποκλειστικά εθνικής καταγωγής και, επομένως, η ένδειξη της καταγωγής στην ετικέτα έχει γίνει απαραίτητη για να αποφεύγεται η παραπλάνηση των καταναλωτών. Δεδομένων των ανωτέρω εκτιμήσεων, οι ιταλικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 είναι δικαιολογημένες λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.

(8) Το άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ καθιερώνει έναν κατάλληλο μηχανισμό για την αντιμετώπιση του κινδύνου παραπλάνησης των καταναλωτών σε περιπτώσεις που ορισμένα στοιχεία μπορεί να

[1] ΕΕ L 109 της 6.5.2000, σ. 29.

οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι ένα τρόφιμο είναι καταγωγής ή προέλευσης διαφορετικής από την πραγματική. Εναπόκειται στις επιχειρήσεις τροφίμων ότι οι πληροφορίες σχετικά με τον τόπο καταγωγής ή προέλευσης αναφέρονται στην ετικέτα στην περίπτωση που η παράλειψή τους θα μπορούσε να δημιουργήσει σύγχυση στους καταναλωτές. Και εναπόκειται στις εθνικές αρχές επιβολής να επιβεβαιώσουν τη συμμόρφωση με την εν λόγω υποχρέωση.

(9) Οι διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος θα συνεπάγονταν ότι τα εν λόγω τρόφιμα παρουσιάζονται συνεχώς με τέτοιον τρόπο που θα προκαλούσαν σύγχυση στον ιταλό καταναλωτή όσον αφορά τον πραγματικό τόπο καταγωγής ή προέλευσης. Ως προς αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι το πεδίο εφαρμογής του κοινοποιηθέντος διατάγματος δεν ισχύει σε γάλατα με (πολύ) περιορισμένο χρόνο ζωής (νωπό γάλα, παστεριωμένο γάλα). Επομένως, ακριβώς λόγω αυτού ενδέχεται να υποθέσει ο καταναλωτής ότι τα υπό εξέταση γάλατα είναι ιταλικής καταγωγής.

(10) Πέραν της αναφοράς στην ανάγκη προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών, οι ιταλικές αρχές δεν παρείχαν επαρκή αιτιολόγηση που να δικαιολογεί την αναγκαιότητα της υποχρεωτικής επισήμανσης της καταγωγής, πέραν της υποχρέωσης που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 8 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, για τα προϊόντα που απαριθμούνται στο άρθρο 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος.

(11) Επομένως, οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η ένδειξη καταγωγής, όπως προβλέπεται στο κοινοποιηθέν διάταγμα, είναι αναγκαία για την επίτευξη κάποιου από τους στόχους που απαριθμούνται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.

(12) Λαμβανομένων υπόψη των παρατηρήσεων αυτών, η Επιτροπή εξέδωσε αρνητική γνώμη για τις προαναφερθείσες διατάξεις του κοινοποιηθέντος διατάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 19 τρίτο εδάφιο της οδηγίας 2000/13/ΕΚ.

(13) Κατά συνέπεια, πρέπει να ζητηθεί από τις ιταλικές αρχές να μη θεσπίσουν τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος.

(14) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Ιταλική Δημοκρατία δεν θεσπίζει τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 του κοινοποιηθέντος διατάγματος για τις μεθόδους ένδειξης της καταγωγής του αυτοδιατηρούμενου γάλακτος, του γάλακτος τύπου UHT, του διηθημένου παστεριωμένου γάλακτος και του γάλακτος υψηλής παστερίωσης.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 28 Αυγούστου 2013.

Για την Επιτροπή

Tonio BORG

Μέλος της Επιτροπής